

סדר קדשים
מסכת זבחים קי"ד-ק"כ
פרשת ראה
כ"ד-ל' באב (5-11 לאוגוסט)

דף לימוד לימות השבוע ולשולחן שבת

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת זבחים, דף קי"ח

"בשלושה מקומות שרתה שכינה על ישראל:
בשילה, וגוב וגבעון, ובית עולמים, ובכולן לא
שרתה אלא בחלק בנימין. שנאמר: חופף עליו כל
היום - כל חפיפות לא יהיו אלא בחלקו של בנימין"

בי כנישתא - בית כנסת
ברא - בן

הסבר: המשכן בו שורה השכינה עמד במספר
מקומות בארץ, ולאחר מכן נבנה בית המקדש
בירושלים. כל המקומות הללו היו בנחלתו של
שבט בנימין.

★ | מן ההיסטוריה

"בני בנימין"

"בני בנימין" היה ארגון של בני המושבות
שנוסד בשנת תרפ"א (1921) במטרה לסייע
לחקלאים במושבות. באותו זמן סבלו
המושבות בארץ ממשבר כלכלי חמור,
ואיכרים רבים עמדו לנטוש אותן, ולכן נוצר
צורך להקים ארגון שייצג את האיכרים
ויתמוך בהם. בין היוזמים והפעילים
הבולטים ביישוב היה אייתמר בן-אב"י. נשיא
הארגון היה אלכסנדר אהרנסון, והמזכיר
היה עובד בן עמי. הארגון פעל לרכישת
אדמות והקמת מושבות. היישוב הראשון
שהקימו בני בנימין היה כפר אהרון, ואחריו
הקימו יחד עם קהילת ציון אמריקאית
את המושבה הרצליה. בהמשך הקימו את
המושבות נתניה, אבן יהודה וצור משה.

כמה מאנשי בני בנימין עם פועלים בבית אריזה
במרדס בהרצליה, שנות ה-30 (Wikipedia)

דף קי"ד: המבול וארץ ישראל

רבי יוחנן אמר שפכל העולם ירד מבול, אך בארץ ישראל לא ירד מבול.
רב חסדא אמר: גזרת המבול לא היתה על הדגים שבים והם נותרו חיים,
שהרי נאמר בתורה (בראשית, פרק ז') "כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל
אשר בחרבה מתו". "חרבה" היא היפשה, ומכאן שבעלי חיים שבים לא מתו.

דף קט"ו: יום פטירת נדב ואביהוא

למני הקמת המשכן אמר ה' למשה רבנו, שביום שהוא ישרה את שכינתו על
המשכן הוא יתקדש במקדיו.

משה רבנו לא הבין מה כונת הדברים, עד אשר נפטרו נדב ואביהוא לאחר
שעשו במשכן דבר שהם לא נצטוו עליו, ואז הבין משה רבנו, שכונת הקב"ה
היתה, שביום הקמת המשכן יאירע מקרה שכלם ילמדו ממנו עד כמה צריך
לירא מה', ואפלו המקבדים צריכים לירא מה'.

אמר משה רבנו לאהרן: לא מתו בניך אלא כדי להקדיש את שמו של הקדוש
ברוך הוא. כיון שידע אהרן שבניו מקבדים אצל ה', הוא שתק ושקרו על כך
היה, שה' דבר אתו בעצמו.

דף קט"ז: קולות מתן תורה

התלמוד מספר שכאשר נתנה
התורה לעם ישראל היה הקול
מתפשט בכל העולם. כאשר
שמעו כל בני האדם שבעולם
את הקול העצום, נחרדו מלכי
אמות העולם ואמרו שירה
לה', כי הם הבינו שרק בורא
עולם יכול לחולל קולות כאלו.
בבהלה רבה הם נקבצו אצל
בלעם הרשע ואמרו לו: מה

הרעש הזה? האם ה' מביא שוב מבול לעולם?

אמר להם: כבר נשבע ה' לאחר המבול שהוא לא יחריב עוד במבול את כל
העולם.

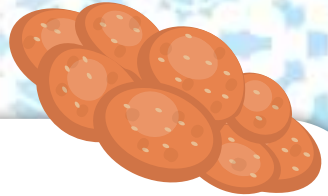
אמרו לו: אולי הוא מביא מבול של אש?

אמר להם: כבר נשבע ה' אחרי המבול, שהוא לא ישחית בפעם אחת את כל
בני האדם.

אמרו לו: מה, אמא, פשר הקולות הללו?

אמר להם: יש לה' חמדה טובה, שגנוזה אצלו שנים רבות למני שנברא העולם,
ועכשיו הוא נותן אותה לבניו, בני ישראל.

סעודת ערב שבת

מנה עיקרית

פלפול משפחתי לשולחן שבת

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער- נעמה תיכננה את מסיבת יום ההולדת שלה במשך זמן רב, הכינה תוכנית ומשחקים, והזמינה את כל חברותיה. יום לפני המסיבה אמרה לה אמא: "נעמה, סבא מאד רוצה לבוא ולברך אותך ליום הולדתך, הוא ביקש להצטרף למסיבה". נעמה הרגישה שהיא עומדת לפרוץ בבכי. בזמן האחרון סבא מרבה לשכוח והוא מתנהג מוזר. היא חששה שהחברות יצחקו עליו וזה יבייש אותו ואותה. מה תענה לאמא?

מנת פתיחה

דבר תורה לשולחן השבת

כשהתורה מזכירה בפרשתנו את מקום המקדש בו נעבוד את ה' היא אומרת- "המקום אשר יבחר ה' אלוהיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם, לשכנו **תדרשו ובאת שמה**". מדוע התורה אינה מזכירה במפורש היכן הוא אותו "מקום"? ומדוע היא מתחילה את הפסוק כפניה אלינו בלשון **רבים**, ומסיימת אותו בלשון **יחיד**? הרמב"ם מסביר (ב"מורה הנבוכים") שמיקום המקדש לא הוזכר במפורש בתורה כדי שלא יריבו ויתחרו שבטי ישראל- מי יזכה שבנחלתו יהיה אותו מקום. בית המקדש יבנה דווקא כשעם ישראל יהיה מאוחד, ללא מחלוקות ומריבות, ועל כן לא הוזכר במפורש היכן הוא יבנה. באותו האופן ניתן להסביר את המעבר בפסוק מלשון רבים ליחיד- התורה רומזת לנו שמה שיוביל אותנו אל בניין בית המקדש הוא התיקון לאותה שגאת חינוך שהביאה לחורבנו. אם נדע להתאחד כאיש אחד בלב אחד- אז נזכה ל"ובאת שמה"- לשון יחיד.

מצד שני:

אם החברות תצחקנה עליו זה יבייש אותו וזו תהיה פגיעה בכבודו. היא טרחה ותכננה כל כך הרבה זמן את המסיבה, זה לא הוגן שהמסיבה תתקלקל בגלל סבא.

מצד אחד:

היא מאד אוהבת את סבא ורוצה לשמח אותו היא מרגישה ויודעת שסבא מאד ייעלב אם תסרב וזו מצווה לנהוג בכבוד גם לסבא וסבתא

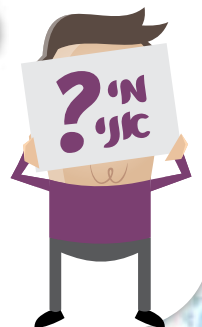
...מה?
ע"תכם?

קינוח / מי אני?

- הייתי נשיא הסנהדרין האחרון בתקופת הזוגות.
- אב בית הדין במקביל אלי היה שמאי.
- רבותי היו שמעיה ואבטליון ובין תלמידי היו רבן יוחנן בן זכאי, רבן גמליאל ויונתן בן עוזיאל.
- הייתי סובלן ונוח לבריות. אמרתי שצריך להיות מתלמידיו של אהרון- להיות אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883		2449	2448	2238	1948	0	הקמת המקדש השלישי	
																
495 התלמוד התנאי	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-586 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	חננות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	בצלאל	מתן תורה	-1311 ציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אבינו אברהם	-3760 בריאת העולם

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סעודת שבת

מנה עיקרית

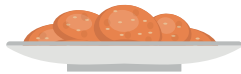

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- מהו האירוע המצויר כאן?
- מי האיש ששוכב על הגג תחת השלג?
- בתקופת איזה בית מקדש מצויר הציור?
- מי היו מגידי השיעורים בבית המדרש באותו זמן?
- כמה עולה הכניסה לבית המדרש?
- מי מהמצוירים בציור שיך בכלל לסיפור אחר על אותה אישיות?
- מה לא הגיוני בציור?

ל' זמנא דה' ל' זמנא
 י' זמנא דה' ל' זמנא
 ח' זמנא דה' ל' זמנא
 ג' זמנא דה' ל' זמנא
 ב' זמנא דה' ל' זמנא
 א' זמנא דה' ל' זמנא

סעודה שלישית

קינוח / מי אנחנו?

א. היינו חמישה- יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן. יהושע בן פרחיה וניתאי הארבלי. יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח. שמעיה ואבטליון. הלל ושמאי.

ב. אחד מאיתנו היה נשיא והשני היה אב בית דין.

ג. התקופה שלנו נמשכה כ 200 שנה בזמן בית המקדש השני.

מתולדותיו

איתמר בן אביי (תרמ"ב-תש"ד, 1882-1943)

היה בנו של אליעזר בן-יהודה, מחיה השפה העברית, וזכה לכינוי "הילד העברי הראשון" משום שהיה הילד הראשון בארץ ישראל בתקופה המודרנית שלמד לדבר עברית כשפת אם. הוא נולד בשם בן-ציון, אך לאחר מות אמו שינה את שמו לאיתמר, כפי ששמע שרצתה לקרוא לו בלידתו. ילדותו של איתמר היתה קשה, משום שילדים אחרים בני גילו לא דיברו את שפתו. כשגדל עבד כעיתונאי, המשיך את מפעלו של אביו בהחיאת השפה העברית ותרם רבות להתפתחות העיתונות בארץ. ייסד וערך את העיתון "דואר היום". כמו כן עסק בפעילות ציונית, הצטיין כנואם ויצא לשליחויות שונות בעולם. בין המילים שחידש בעברית: עצמאות, מכונית, אכזבה, עיתונאי, ביטאון, אלחוט, מרפאה, מדינאי, מטריה, סיפון, משוריין, תקרית, תקדים ועוד.

איתמר בן-אבי, 1912 (Wikipedia)

5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'תרמ"ג	5260 ה'תרמ"ו	5258 ה'תרמ"ה	4900 ה'תרמ"ב	4800 ה'תרמ"א	4650 ה'תרמ"ז	4260 ה'תרמ"ד
ה'תשע"ח	ה'תשכ"ז	ה'תש"ח	ה'תש"ז	ה'תרצ"ט	ה'תר"ץ	ה'תרמ"ג	ה'תרמ"ו	ה'תרמ"ה	ה'תרמ"ב	ה'תרמ"א	ה'תרמ"ז	ה'תרמ"ד
2017 למדינה 70 שנה	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שוואה	1897 הרצל	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמ"ב	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דף קי"ז: עיר מקלט

על פי דין התורה, מי שהרג בשוגג צריך לנוס לעיר מקלט ולשבת בה עד פטירת הכהן הגדול שכהן בשעה שהרג.

רוצח בשגגה שמגיע לעיר מקלט ורואה שבני המקום מכבדים אותו, כגון אם הוא תלמיד חכם, צריך להודיע לבני המקום: דעו לכם שאני רוצח ואיני ראוי לכבוד.

הרוצח אינו רשאי לצאת מעיר המקלט, אפילו אם צריכים אותו כדי להציל יהודי אחר, כי התורה גזרה שהוא לא יצא מעיר המקלט בשום אופן.

דף קי"ח: מקומות המשכן והמקדש

אלו כל המקומות שבהם שרתה שכינה, החל מן המשכן במדבר וכלה בבית המקדש שבהר המוריה. בהיות בני ישראל במדבר, היה המשכן קים שלשים ותשע שנה מתוך ארבעים שנות שהותם במדבר, שהרי המשכן הוקם שנה אחת אחרי יציאת מצרים.

כשנכנסו בני ישראל לארץ ישראל, הם הקימו את המשכן בגלגל, והוא היה קים שם במשך ארבע עשרה השנים, שבהם הם כבשו את ארץ ישראל וחלקו אותה ביניהם.

לאחר מכן הם באו לשילה, והקימו בית מאבנים ופרשו עליו את יריעות המשכן. משכן שילה עמד שלש מאות ששים ותשע שנה, עד שמת עלי הכהן הגדול. כשמת עלי, חרב משכן שילה ובאו לנוב ובנו שם מקדש. כשמת שמואל הנביא חרב מקדש זה ובאו לגבעון ובנו שם מקדש. בגבעון ובנוב יחד היה המקדש חמשים ושבע שנה. מגבעון עברו לבית המקדש שבהר המוריה.

דף קי"ט: החלטה על פי גורל

לאחר שבני ישראל כבשו את ארץ ישראל מידי העמים שהתגוררו בה, קבל כל שבט נחלה מיוחדת להתגורר בה.

פיצד נקבע איזו נחלה יקבל כל שבט?

יהושע בן נון ערך גורל ולפיו נקבע הדבר.

אין זה העניין היחיד שנקבע על פי גורל. בכל יום הכפורים מעמידים שני שעירים לפני הכהן הגדול, והוא קובע על פי גורל מי מהם יהיה השעיר לעזאזל ומי יהיה השעיר שיטחטח בקרבן חטאת. גם את שבעים הזקנים שכהנו כסנהדרין בחר משה רבנו על פי גורל.

דף ק"כ: קרבן עוף

בדף זה מסתיימת מסכת זבחים, בלמוד הדף המאה ותשעה עשר, הדף האחרון של המסכת.

אחד הדינים לגבי עופות הקרבים לקרבן הוא זה שהתורה מונה סוגים שונים של מומים שפוסלים קרבנות להקרבה, אך רבים ממומים אלו פוסלים רק בהמות להקרבה, אולם אם המומים הללו מופיעים אצל עופות, הם כשרים להקרבה.

חידת בלבול מילים

במפגש למדנו על כך שהשכינה שרתה במקומות שונים לאורך הדורות, במשכן ובבית המקדש.

1. שנו את סדר האותיות כדי לזהות את המקומות בהם שרתה השכינה:

הליש

בון

מרדב

רה הירומה

לגלג

עגבון

2. כיתבו את המקומות לפי הסדר הנכון, מהמוקדם למאוחר:

← ← ←

← ← ←

יש לי מושג | הטמנה

בשבת אסור להדליק אש, ולכן כדי לאכול אוכל חם היו טומנים ועוטפים את סיר התבשיל מבעוד יום באופן שישמור על חומו. אסור להטמין את התבשיל בדבר שמוסיף הבל, כלומר שפולט חום מעצמו, אלא רק בדברים שאינם מוסיפים הבל, כמו שמיכות וכדו'. כיום נוהגים בדרך כלל לחמם את האוכל על הפלטה של שבת, אך יש להקפיד לא לעטוף אותו מכל צדדיו.

שאלת השבוע

- מהם המקומות בהם היה המשכן מהמדבר ועד בית המקדש?
- פיצד נקבע איזו נחלה יקבל כל שבט?
- מי צריך לנוס לעיר מקלט, ועד מתי צריך לגור בה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים: talmudisraeli@medison.co.il.
הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

